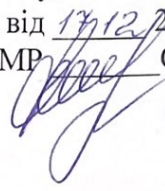
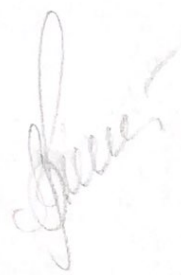

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет фінансів та цифрових технологій
Кафедра фінансових ринків та технологій

Затверджено
Науково-методичною радою
Університету,
протокол від 17.12.2021 № 1
Голова НМР С.А.Супруненко

**Робоча програма
навчальної дисципліни
“Грошово-кредитне регулювання”**
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форми навчання)
галузь знань 07 “Управління та адміністрування”
спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”
спеціальності 076 “Підприємництво торгівля та біржова діяльність”
освітня програма: “Фінанси, банківська справа та страхування”,
“Економіка та організація підприємницької діяльності”,
статус дисципліни: обов’язкова/вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Грошово-кредитне регулювання» складена на основі освітньо-професійних програм «Фінанси, банківська справа та страхування», «Економіка та організація підприємницької діяльності» першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» затверджені Вченою радою Університету «26» 04 2021 р. протокол №5.

Укладач: Н.В.Москаленко, к.е.н., доцент кафедри банківської справи та фінансового моніторингу

Рецензенти: Т.А.Коляда, к.е.н., доцент кафедри фінансів ім.Л.Л.Тарангул;

 Л.В.Діденко, к.е.н, доцент кафедри фінансових ринків

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» М.Д.Бедринець к.е.н., доцент кафедри фінансів ім.Л.Л.Тарангул;

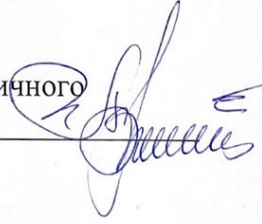
Гарант освітньої програми «Економіка та організація підприємницької діяльності» Г.М.Калач к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства;

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансових ринків та технологій, протокол від «11» 12 2021р. № 6

Завідувачка кафедри банківської справи та фінансового моніторингу О. І. Береславська, д.е.н., професор кафедри банківської справи та фінансового моніторингу

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи, протокол від «16» 11 2021 р. № 5

Голова вченої ради ННІ фінансів, банківської справи М. В. Рябокінь, к.е.н., доцент

Завідувач сектору науково-методичного забезпечення освітнього процесу С.В.Меднікова

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму
навчальної дисципліни
«Грошово-кредитне регулювання»
для підготовки здобувачів вищої освіти
першого(бакалаврського) рівня
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітні програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»,
«Економіка та організація підприємницької діяльності»

Робоча програма навчальної дисципліни «Грошово-кредитне регулювання» відповідає освітній програмі «Фінанси, банківська справа та страхування» та «Економіка та організація підприємницької діяльності» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського рівня з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальності 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність».

Особливістю трансформаційного процесу в Україні є необхідність створення власної економічної системи та формування нових підходів до регулювання макроекономічних процесів. Це у свою чергу вимагає новітніх підходів до проведення грошово-кредитної політики як складової єдиної економічної політики держави.

Успіх державної політики в фінансовому секторі багато в чому залежить від скоординованості як стратегічної, так і тактичної складових грошово-кредитної політики, дій уряду та Національного банку України як на рівні вироблення політики, так і на рівні проведення поточних операцій, їх взаємоузгодженості, підпорядкованості короткострокових вигод та інтересів довгостроковим загальнодержавним цілям.

У зв'язку з цим вивчення дисципліни «Грошово-кредитна політика НБУ» є необхідною умовою підготовки висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців у галузі банківської справи та економіки.

Вивчення даної дисципліни має на меті формування у майбутніх фахівців теоретичних основ, методичних підходів та практичних навичок щодо принципів, прийомів та методів розроблення, а також механізму реалізації грошово-кредитної політики НБУ.

Методична розробка охоплює методичні поради до кожної теми, теми лекційних занять, основні поняття та терміни, тестові завдання, приклади типових задач, рекомендовану літературу, критерії оцінювання знань студентів.

В цілому робоча програма навчальної дисципліни «Грошово-кредитне регулювання» відповідає встановленим вимогам і може бути використаний при організації навчального процесу для студентів.

Рецензент:
к. е. н., доцент, кафедри публічних фінансів

Т.А.Коляда

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму
навчальної дисципліни
«Грошово-кредитне регулювання»
для підготовки здобувачів вищої освіти
першого(бакалаврського) рівня
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
спеціальності 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність»
освітні програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»,
«Економіка та організація підприємницької діяльності»

Робоча програма навчальної дисципліни «Грошово-кредитне регулювання» відповідає освітній програмі «Фінанси, банківська справа та страхування» та «Економіка та організація підприємницької діяльності» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського рівня з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальності 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність».

Внаслідок змін у економічній політиці та банківській системі України суттєво змінилися не тільки методи, а й інструменти реалізації грошово-кредитної політики, які розробляє і використовує у своїй діяльності Національний банк України. При цьому постійно вдосконалюються грошово-кредитний, відкритий, міжбанківські ринки, умови використання відповідних монетарних інструментів.

Слід зазначити, що ефективне функціонування банківської системи - необхідна умова розвитку ринкових відносин в Україні, що об'єктивно встановлює головну роль центрального банку в регулюванні банківської діяльності.

Виходячи з цього, виникає актуальна потреба при підготовці фахівців для банківської системи, викладання дисципліни «Грошово-кредитне регулювання». Актуальність полягає у тому, що у навчальній програмі розкриваються основні аспекти функціонування Національного банку України, його операції, що забезпечують виконання основної функції – підтримка стабільності національної грошової одиниці.

Методична розробка охоплює методичні поради до кожної теми, теми лекційних занять, основні поняття та терміни, тестові завдання, приклади типових задач, рекомендовану літературу, критерії оцінювання знань студентів.

В цілому робоча програма навчальної дисципліни «Грошово-кредитне регулювання» відповідає встановленим вимогам і може бути використаний при організації навчального процесу для студентів.

Рецензент:

к. е. н., доцент, кафедри
фінансових ринків та технологій

Л.В. Діденко

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

	Стор.
1. Передмова	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	12
4. Критерії оцінювання	17
5. Засоби оцінювання	22
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю	23
7. Рекомендована література	25

1. Передмова

Робоча програма навчальної дисципліни «Грошово-кредитне регулювання» складена на основі освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» та «Економіка та організація підприємницької діяльності» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальності 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність».

Мета навчальної дисципліни полягає в формуванні теоретичних і прикладних знань у галузі грошово-кредитного регулювання та функціонування центрального банку.

Завданням є вивчення змісту, завдань і основних напрямів діяльності центрального банку, його операцій та інструментів грошово-кредитної політики, за допомогою яких банк регулює пропозицію (масу) і ціну грошей.

Предметом є діяльність центрального банку в галузі регулювання грошового обігу в країні.

Навчальна дисципліна «Грошово-кредитне регулювання» тісно пов'язана з іншими дисциплінами, такими як «Грошово-кредитна політика НБУ», «Гроші та кредит», «Банківські операції», «Аналіз банківської діяльності», «Платіжні системи».

При вивченні зазначеної дисципліни студенти повинні отримати чітке уявлення про статус, форми організації і функції центрального банку, а також фінансові інструменти за допомогою яких здійснюється грошово-кредитне регулювання.

Завдання курсу — засвоєння майбутніми фахівцями загальних понять до системи функціонування центральних банків світу як першого рівня банківської системи та організацію діяльності Національного банку України; основні операції, що здійснює центральний банк; основні засади грошово-кредитної політики.

Методи навчання:

1) Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – словені (лекція, семінари, бесіда, розповідь); наочні – (ілюстрація, демонстрація, презентація), практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

2) Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4) Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота здобувача вищої освіти з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, виконання письмових завдань.

Форми навчання: денна і заочна.

Форма організації занять: навчальний процес здійснюється у таких формах, як класичні лекції, лекції-бесіди, лекції-консультації, тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання практичних завдань, тренінги, складання конспекту із завдань, що винесені на самостійну роботу, обговорення наукових публікацій тощо.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань: поточний контроль проводиться у вигляді усного та письмового опитування на семінарських заняттях, підготовки індивідуальних завдань, написання підсумкових контрольних робіт за кожним модулем. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі диференційованого заліку/ екзамену.

1. Опис навчальної дисципліни ОПІ «Фінанси, банківська справа та страхування»

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень	Обов'язкова	
Модулів 3/2	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»		
Змістових модулів 2		1/3-й	1/3-й
Загальна кількість годин 150/90		Семестр	
		5-й	5-й
	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції	
		32/26 год.	6/4 год.
		Семінарські	
		28/18 год.	4/2 год.
		Самостійна робота	
		88/44 год.	138/82 год.
		Індивід.-консультац. робота: 2/2 год.	
Вид контролю: екзамен			

2. Опис навчальної дисципліни ОПІ «Економіка та організація підприємницької діяльності»

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень	Вибіркова	
Модулів 2	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»		
Змістових модулів 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин 90		Семестр	
		3-й	3-й
	Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Лекції	
		24 год.	4 год.
		Семінарські	
		20 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		44 год.	82 год.
		Індивід.-консультац. робота: 2 год.	
Вид контролю: диференційований залік			

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯХ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення курсу “Грошово-кредитне регулювання” здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК3. Здатність використовувати базові знання і практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Формулювання результатів навчання для нормативної дисципліни “Грошово-кредитне регулювання” професійної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування” базується на результатах навчання, визначених освітньою програмою, зокрема:

ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПРН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН26. Застосовувати теоретичні знання та практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

ПРН27. Визначати функціональні області та взаємозв’язки між сферами, підсистемами та ланками фінансових систем.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Пререквізитами є вивчення даного предмету: “Фінанси”, “Гроші і кредит”, “Банківська система”, “Валютне регулювання і валютний контроль” та інші дисципліни.

Постреквізитами є :“Аналіз банківської діяльності”, “Регулювання банківської діяльності”, “Банківська система (практикум) ” тощо.

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
 Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
 Денна форма навчання
 Групи ФАБ-19-1, ФБД19-2, ФБ-19-1

Змістові модулі	Кількість годин				
	Лекції	Семін.	Індивід-консул. робота	СРС	Всього
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ (2,5 залікових кредити (76 год.))					
Т. 1.Центральний банк у системі ГКР економіки	4	2		10	16
Т 2. Сутність та теоретичні основи ГКР	4	4		11	19
Т 3. Монетарна політика та КРГ та їх теоретичне розмежування	4	4	2	11	21
Т 4. Методи та інструменти ГКР в умовах трансформації економіки	4	4		11	19
Форма контролю – модульна контрольна робота					
Всього по модулю 1					
Підсумкова атестація за 1-м модулем	16	14	2	43	76
Модуль 2. НАПРЯМИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ (2,5 залікових кредитів (74 год.))					
Т.5. Регулювання готівкового грошового обігу та емісія грошей	4	2		11	17
Т. 6. Центральний банк – банкір та фінансовий агент уряду	4	4		11	19
Т. 7. Регулювання діяльності банків та банківський нагляд	4	4		11	19
Т. 8. Грошово-кредитна політика та її інструменти	4	4		11	19
Форма контролю – модульна контрольна робота					
Всього за модулем					
Підсумкова атестація за 2-м модулем	16	14		44	74
Разом годин з курсу	32	28	2	88	150
ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ – екзамен					

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
 Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
 Денна форма навчання
 Групи ФБД-20-3с, МСБ-21-2с

Змістові модулі	Кількість годин				
	Лекції	Семін.	Індивід-консул. робота	СРС	Всього
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ (1,5 залікових кредитів (44 год.))					
Т. 1.Центральний банк у системі ГКР економіки	2	2		6	10
Т 2. Сутність та теоретичні основи ГКР	2	2		5	9
Т 3. Монетарна політика та КРГ та їх теоретичне розмежування	4	2	2	6	14
Т 4. Методи та інструменти ГКР в умовах трансформації економіки	4	2		5	11
Форма контролю – модульна контрольна робота					
Всього по модулю 1					
Підсумкова атестація за 1-м модулем	12	8	2	22	44
Модуль 2. НАПРЯМИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ (1,5 залікових кредитів (46 год.))					
Т.5. Регулювання готівкового грошового обігу та емісія грошей	2	2		6	10
Т. 6. Центральний банк – банкір та фінансовий агент уряду	4	2		5	11
Т. 7. Регулювання діяльності банків та банківський нагляд	4	2		6	12
Т. 8. Грошово-кредитна політика та її інструменти	4	4		5	13
Форма контролю – модульна контрольна робота					
Всього за модулем					
Підсумкова атестація за 2-м модулем	14	10		22	46
Разом годин з курсу	26	18	2	44	90
ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ – екзамен					

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
 Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
 Денна форма навчання
 Група ПТБ-20-1

Змістові модулі	Кількість годин				
	Лекції	Семін.	Індивід-консул. робота	СРС	Всього
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ (1,5 залікових кредитів (46 год.))					
Т. 1.Центральний банк у системі ГКР економіки	2	2		5	9
Т 2. Сутність та теоретичні основи ГКР	2	2		5	9
Т 3. Монетарна політика та КРГ та їх теоретичне розмежування	4	2	2	6	14
Т 4. Методи та інструменти ГКР в умовах трансформації економіки	4	4		6	14
Форма контролю – модульна контрольна робота					
Всього по модулю 1					
Підсумкова атестація за 1-м модулем	12	10	2	22	46
Модуль 2. НАПРЯМИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ (1,5 залікових кредитів (44 год.))					
Т.5. Регулювання готівкового грошового обігу та емісія грошей	2	2		5	9
Т. 6. Центральний банк – банкір та фінансовий агент уряду	2	2		5	9
Т. 7. Регулювання діяльності банків та банківський нагляд	4	2		6	12
Т. 8. Грошово-кредитна політика та її інструменти	4	4		6	14
Форма контролю – модульна контрольна робота					
Всього за модулем					
Підсумкова атестація за 2-м модулем	12	10		22	44
Разом годин з курсу	24	20	2	44	90
ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ – диференційований залік					

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Заочна форма навчання

Змістові модулі	Кількість годин				
	Лекції	Семін. (практ)	Індивід- консул. робота	СРС	Всього
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ (2,5 залікових кредитів (76 год.))					
Т. 1. Центральний банк у системі ГКР економіки	3			15	18
Т. 2. Сутність та теоретичні основи ГКР				16	16
Т. 3. Монетарна політика та КРГ та їх теоретичне розмежування			2	20	22
Т. 4. Методи та інструменти ГКР в умовах трансформації економіки				20	20
Всього за модулем					
Підсумкова атестація за 1-м модулем	3		2	71	76
Модуль 2. НАПРЯМИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ (2,5 залікових кредитів (74 год.))					
Т.5. Регулювання готівкового грошового обігу та емісія грошей	3			15	18
Т. 6. Центральний банк – банкір та фінансовий агент уряду				10	10
Т. 7. Регулювання діяльності банків та банківський нагляд				22	22
Т. 8. Грошово-кредитна політика та її інструменти		4		20	24
Форма контролю – модульна контрольна робота					
Всього за модулем					
Підсумкова атестація за 2-м модулем	3	4		67	74
Разом годин з курсу	6	4	2	138	150
ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ – екзамен					

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
 Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
 Заочна форма навчання

Змістові модулі	Кількість годин				Всього
	Лекції	Семін. (практ)	Індивід- консул. робота	СРС	
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ (1,5 залікових кредитів (44 год.))					
Т. 1. Центральний банк у системі ГКР економіки	2			10	12
Т. 2. Сутність та теоретичні основи ГКР				10	10
Т. 3. Монетарна політика та КРГ та їх теоретичне розмежування			2	10	12
Т. 4. Методи та інструменти ГКР в умовах трансформації економіки				10	10
Всього за модулем Підсумкова атестація за 1-м модулем	2		2	40	44
Модуль 2. НАПРЯМИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ (1,5 залікових кредитів (46 год.))					
Т.5. Регулювання готівкового грошового обігу та емісія грошей	2			11	13
Т. 6. Центральний банк – банкір та фінансовий агент уряду				11	11
Т. 7. Регулювання діяльності банків та банківський нагляд				10	10
Т. 8. Грошово-кредитна політика та її інструменти		2		10	12
Форма контролю – модульна контрольна робота					
Всього за модулем Підсумкова атестація за 2-м модулем	2	2		42	46
Разом годин з курсу	4	2	2	82	90
ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ – Диференційований залік					

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

ЗМ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ

Тема 1. Центральний банк у системі ГКР економіки

План лекційного заняття

1. Історія створення центральних банків.
2. Місце та роль центрального банку в економіці країни.
3. Організаційно-правова характеристика центрального банку, правове забезпечення статусу НБУ.
4. Структура центрального банку.
5. Функції та операції НБУ.

План семінарського заняття

1. Роль центральних банків в економіці.
2. Організаційно-правова характеристика центральних банків.
3. Статус та основи організації центральних банків.
4. Особливості виникнення центральних банків деяких країн світу.
5. Основні напрями діяльності центральних банків.
6. Особливості структури НБУ.
7. Функції центральних банків.
8. Функціонування центральних банків в сучасних умовах.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Питання для самостійного опрацювання:

1. Особливості структури НБУ (регіональної та функціональної).
2. Правління НБУ: особливості формування та діяльності.
3. Інтернаціоналізація банківської діяльності: досвід країн Центрально-Східної Європи і перспективи для України.

Теми рефератів та есе:

1. Роль Національного банку України в процесі формування сучасної банківської системи.
2. Місце та роль центральних банків у формуванні глобалізаційних процесів.
3. Національний банк України в системі органів державної влади.
4. Економіко-правовий статус територіальних управлінь Національного банку України, їх функції та повноваження.

Рекомендована література:

- Основна [1, 3, 7].
 Допоміжна [8, 12].
 Інформаційні ресурси Інтернет [25, 26, 32].

Тема 2. Сутність та теоретичні основи грошово-кредитного регулювання

План лекційного заняття

1. Теоретико-методологічні засади грошово-кредитного регулювання (наукові школи: кейнсіанську (банківську) та монетаристську (грошову)).
2. Сутність та завдання грошово-кредитного регулювання.
3. Цілі та принципи грошово-кредитного регулювання.

План семінарського заняття.

1. Сутність понять грошово-кредитного регулювання та його цілі та завдання.
2. Основні теорії грошово-кредитного регулювання та їх характеристика.
3. Принципи грошово-кредитного регулювання.
4. Повноваження центрального банку у сфері грошово-кредитного регулювання.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Вплив центрального банку на грошово-кредитне регулювання.
2. Вибір грошово-кредитної стратегії в Україні.

Рекомендована література:

Основна [1, 2, 5].

Допоміжна [13, 18].

Інформаційні ресурси Інтернет [28, 29].

Тема 3. Монетарна політика та грошово-кредитне регулювання та їх теоретичне розмежування

План лекційного заняття

1. Поняття, складові та режими монетарної політики.
2. Характеристика монетарної політики та грошово-кредитного регулювання та їх теоретичне розмежування.
3. Основні канали (напрямами) грошово-кредитного регулювання (монетарного впливу).

План семінарського заняття.

1. Сутність монетарної політики та грошово-кредитного регулювання.
2. Відмінність монетарної політики від грошово-кредитного регулювання.
3. Режими монетарної політики та їх характеристика.
4. Основні напрями грошово-кредитного регулювання.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Монетарна політика: стратегія і тактика.
2. Монетарна тактика як складова монетарної політики.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дослідження облікової ставки за роки незалежності.
2. Режими монетарної політики, їх характеристика, переваги і недоліки.
3. Монетарне, валютне та інфляційне таргетування.

План індивідуально-консультативної роботи

1. Монетарна політика.
2. Грошово-кредитне регулювання
3. Інструменти грошово-кредитного регулювання.

Рекомендована література:

Основна [4, 5, 6].

Допоміжна [9, 14, 24].

Інформаційні ресурси Інтернет [25, 26, 32].

Тема 4. Методи та інструменти грошово-кредитного регулювання в умовах трансформації економіки

План лекційного заняття

1. Методи грошово-кредитного регулювання.
2. Класифікація інструментів грошово-кредитного регулювання.
3. Регулювання офіційної облікової ставки.
4. Мінімальні резервні вимоги і особливості їх застосування.
5. Розвиток операцій на відкритому ринку.

6.Інструменти адміністративного характеру.

План семінарського заняття

- 1.Характеристика методів грошово-кредитного регулювання.
- 2.Класифікація інструментів грошово-кредитного регулювання.
- 3.Регулювання облікової ставки та банківського процента як інструмент монетарної політики.
- 4.Мінімальні резервні вимоги, аналіз їх застосування.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Питання для самостійного опрацювання:

- 1.Мінімальні резервні вимоги і особливості їх застосування у світовій практиці.
- 2.Сучасні інструменти грошово-кредитного регулювання як важливий чинник забезпечення економічного зростання в Україні.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розвиток політики обов'язкового резервування в Україні.
2. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитного регулювання.

Рекомендована література:

Основна [5, 7].

Допоміжна [13, 19].

Інформаційні ресурси Інтернет [25, 28, 32].

ЗМ 2. НАПРЯМИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ

Тема 5. Регулювання готівкового грошового обігу та емісія грошей

План лекційного заняття

- 1.Центральний банк — емісійний центр готівкового грошового обороту.
- 2.Механізм емісійно-касового регулювання грошової маси.
- 3.Організація процесу виробництва банкнот і монет у системі НБУ.
- 4.Готівковий обіг та робота з грошовими знаками національної валюти.
- 5.Організація роботи з інкасації та перевезення грошових знаків в установах НБУ.

План семінарського заняття

- 1.Емісія готівкового грошового обороту НБУ.
- 2.Регулювання оборотної каси установ НБУ та порядок здійснення касових операцій.
- 3.Місце готівки в грошовій та платіжній системах.
- 4.Особливості платіжної системи та структури грошової маси в Україні.
- 5.Монопольне право центрального банку на емісію грошових знаків; чинники і характер зміни цієї діяльності центральних банків у ХХ ст.
- 6.Процес інкасації та перевезення грошових знаків в установах НБУ.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Теми рефератів та есе:

- 1.Повноваження НБУ як емісійного центру готівкового грошового обороту.
- 2.Монопольне право центрального банку на емісію грошових знаків.

Перелік питань для самоконтролю

- 1.Організація виготовлення, емісії та обороту грошових знаків.
- 2.Основні принципи організації готівкового грошового обороту суб'єктів економіки в (країні за вибором).

Рекомендована література:

Основна [4, 6].

Допоміжна [12, 16, 21].

Інформаційні ресурси Інтернет [25, 32].

Тема 6. Центральний банк – банкір та фінансовий агент уряду**План лекційного заняття**

1. Нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду.
2. Кредитне, консалтингове і представницьке обслуговування уряду.
3. Роль центрального банку в забезпеченні касового виконання державного бюджету.
4. Роль центрального банку в управлінні зовнішнім та внутрішнім боргом держави.
5. Співробітництво НБУ з міжнародними фінансовими інституціями.

План семінарського заняття

1. Функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду.
2. Кредитне обслуговування уряду.
3. Консалтингове обслуговування уряду.
4. Представницьке обслуговування уряду.
5. НБУ в забезпеченні касового виконання державного бюджету.
6. Позиція НБУ в управлінні зовнішнім та внутрішнім боргом держави.
7. Касове виконання бюджету в Україні — перехід від банківської системи до казначейської.
8. Співробітництво НБУ з міжнародними фінансовими інституціями та МВФ.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Розвиток системи касового виконання бюджету в Україні — перехід від банківської системи до казначейської.
2. Розміщення НБУ облігацій внутрішньої державної позики.
3. Депозитарна діяльність НБУ на ринку державних цінних паперів.
4. Кредитні відносини НБУ з Міжнародним валютним фондом.

Перелік питань для самоконтролю

1. Обслуговування внутрішнього боргу.
2. Обслуговування зовнішнього боргу.
3. Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу.

Рекомендована література:

Основна [4, 5,].

Допоміжна [21, 23].

Інформаційні ресурси Інтернет [25, 26, 32].

Тема 7. Регулювання діяльності банків та банківський нагляд**План лекційного заняття**

1. Економічна сутність та необхідність регулювання діяльності банків.
2. Основні завдання системи банківського регулювання.
3. Процедура державної реєстрації банків у НБУ.
4. Вимоги до банків щодо формування резервів на покриття ризиків від проведення активних операцій.

План семінарського заняття

1. Чинники, що визначають необхідність створення державної системи банківського регулювання.
2. Основні завдання системи банківського регулювання.
3. Особливості державної реєстрації банків з іноземним капіталом.

4. Регламентация порядку створення банківських об'єднань.
5. Умови, дотримання яких надає банку право отримати банківську ліцензію і письмовий дозвіл на здійснення окремих операцій.
6. Процедура отримання банківської ліцензії і письмового дозвілу в НБУ.
7. Формування резервів на покриття кредитного ризику, ризику від інвестицій у цінні папери, ризику непогашеної дебіторської заборгованості.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Принципи ефективного банківського регулювання, розроблені Базельським Комітетом з питань банківського регулювання.
2. Організація та функціонування системи гарантування банківських депозитів — у розвинутих країнах і в Україні.
3. Сутність, призначення та порядок розрахунку нормативів, що регламентують достатність капітальної бази, ліквідну позицію банків, кредитний ризик, ризик інвестування, ризик відкритої валютної позиції

Перелік питань для самоконтролю

1. Отримання банківської ліцензії і письмового дозвілу в НБУ.
2. Резерви на покриття кредитного ризику, ризику від інвестицій у цінні папери.
3. Ризик непогашеної дебіторської заборгованості.

Рекомендована література:

- Основна [1, 4, 5].
 Допоміжна [8, 14, 17].
 Інформаційні ресурси Інтернет [19, 20, 26].

Тема 8. Грошово-кредитна політика та її інструменти

План лекційного заняття

1. Історичні аспекти формування грошово-кредитної політики України.
2. Грошова реформа. Розвиток банківської системи і монетарних інструментів.
3. Механізм реалізації грошово-кредитної політики держави.
4. Особливості реалізації основних засад грошово-кредитної політики України на сучасному етапі.

План семінарського заняття

1. Інституційні засади розробки грошово-кредитної політики.
2. Повноваження центрального банку у сфері грошово-кредитної політики.
3. Розробка основних засад грошово-кредитної політики залежно від типу та цілей.
4. Роль грошово-кредитної політики в стабілізації кредитного ринку.
5. Стратегічні цілі грошово-кредитної політики.
6. Грошово-кредитна сфера та економічні кризи.
7. Вибір грошово-кредитної стратегії в Україні.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Питання для самостійного опрацювання:

1. Операції тонкого налаштування та структурні операції регулювання ліквідності.
2. Комунікація рішень з грошово-кредитної політики.

Перелік питань для самоконтролю

1. Фактори, що визначають офіційну процентну ставку Національного банку України.
2. Мотивація для переходу до режиму інфляційного таргетування.

Рекомендована література:

- Основна [4, 5].
 Допоміжна [23, 24].
 Інформаційні ресурси Інтернет [25, 26, 32].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1.

Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 5 балів.

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського / лабораторного / практичного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПС MOODLE (максимально до 5 балів).

Таблиця 4.1

**Розподіл балів з навчальної дисципліни “Грошово-кредитне регулювання”
ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»
Денна форма навчання**

Модулі	Модуль 1 - (25 балів)				Контрольний захід №1 8 балів	екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1	12						
Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4			
Відповідь на семінарському занятті	2	4	4	2			
Індивідуальна робота	5						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модулі	Модуль 2 - (25 балів)				Контрольний захід №2 8 балів		
Загальна кількість балів за модулем №2	12						
Теми	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8			
Відповідь на семінарських заняттях	2	4	4	2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5						

Таблиця 4.1

**Розподіл балів з навчальної дисципліни “Грошово-кредитне регулювання”
ОПП «Економіка та організація підприємницької діяльності»**

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (25 балів)				Контрольний захід №1 8 балів	Диференційований залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1	12						
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4			
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3			
Індивідуальна робота	5						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модулі	Модуль 2 - (25 балів)				Контрольний захід №2 8 балів		
Загальна кількість балів за модулем №2	12						
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8			
Відповідь на семінарських заняттях	3	3	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5						

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 (20балів)				Підсумковий контроль = 50 + 50 = 100 балів
Змістові модулі	T.1	T.2	T.3	T.4	
Кількість балів за змістові модулі	-	-	-	-	
Відповідь на семінарському занятті	-	-	-	-	
Індивідуальна робота	20				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Модуль 2 (30 балів)					
Змістові модулі	T.5	T.6	T.7	T.8	
Кількість балів за змістові модулі					
Відповідь на семінарському занятті	-	-	-	10	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Контрольний захід	20				
Екзамен	50				

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2,3(10)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1(4)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 8 балів.

Таблиця 4.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2 (8)
Тестовий блок	6 (12)
Всього	8 (20)

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2 (8)
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1(2)
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	6 (12)
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	4 (6)
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

У робочій програмі зазначається назва індивідуального завдання, його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проекту або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 5 (20) балів.

Таблиця 4.6

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 (20)	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
3 (10)	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.7):

Таблиця 4.7

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною Шкалою	
					Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує	високий (творчий)	відмінно	зараховано

			необхідну інформацію, вмє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.			
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	Добре	Здобувач вищої освіти вмє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
60-69	D	Задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	Задовільно	
50-59	E	Достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
35-49	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

Результати складання диференційованого заліку/екзамену оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Перелік засобів оцінювання, які застосовуються при вивченні навчальної дисципліни:
екзамен; диференційований залік.

тести;

комп'ютерне тестування на платформі MOODLE УДФСУ;

реферати;

студентські презентації та виступи на семінарах;

розрахункові роботи;

завдання на лабораторному обладнанні;

аналіз конкретних навчальних ситуацій (case study).

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Відмінність монетарної політики від грошово-кредитного регулювання.
2. Вплив центрального банку на грошово-кредитне регулювання.
3. Грошова реформа. Розвиток банківської системи і монетарних інструментів.
4. Депозитарна діяльність НБУ на ринку державних цінних паперів.
5. Державна реєстрація банків.
6. Емісія готівкового грошового обороту НБУ.
7. Економічна сутність та необхідність регулювання банківської діяльності.
8. Застосування заходів впливу до банківських установ при порушенні банківського законодавства.
9. Історичні аспекти формування грошово-кредитної політики України.
10. Історія створення центральних банків.
11. Касове виконання бюджету в Україні — перехід від банківської системи до казначейської.
12. Класифікація інструментів грошово-кредитного регулювання.
13. Консалтингове обслуговування уряду.
14. Кредитне обслуговування уряду.
15. Кредитні відносини НБУ з Міжнародним валютним фондом.
16. Мета і сфера банківського нагляду.
17. Методи грошово-кредитного регулювання.
18. Механізм реалізації грошово-кредитної політики держави.
19. Місце готівки в грошовій та платіжній системах.
20. Місце та роль центральних банків у формуванні глобалізаційних процесів.
21. Місце та роль центрального банку в економіці країни.
22. Монетарна політика: стратегія і тактика.
23. Монопольне право центрального банку на емісію грошових знаків; чинники і характер зміни цієї діяльності центральних банків у ХХ ст.
24. Мотивація для переходу до режиму інфляційного таргетування.
25. НБУ в забезпеченні касового виконання державного бюджету.
26. Нормативні акти, що регламентують діяльність банківського нагляду.
27. Обслуговування внутрішнього боргу з боку Національного банку України.
28. Організаційно-правова характеристика центрального банку, правове забезпечення статусу НБУ.
29. Організація та функціонування системи гарантування банківських депозитів — у розвинутих країнах і в Україні.
30. Організаційна структура Національного банку України.
31. Основні завдання системи банківського регулювання.
32. Основні теорії грошово-кредитного регулювання та їх характеристика.
33. Особливості державної реєстрації банків з іноземним капіталом.
34. Особливості платіжної системи та структури грошової маси в Україні.
35. Особливості реалізації основних засад грошово-кредитної політики України на сучасному етапі.
36. Особливості структури НБУ (регіональної та функціональної).
37. Повноваження Правління Національного банку України.
38. Позиція НБУ в управлінні зовнішнім та внутрішнім боргом держави.
39. Поняття, складові та режими монетарної політики.
40. Представницьке обслуговування уряду Національним банком України.
41. Процедура отримання банківської ліцензії і письмового дозволу в НБУ.
42. Процес інкасації та перевезення грошових знаків в установах НБУ.
43. Регламентація порядку створення банківських об'єднань.
44. Регулювання облікової ставки та банківського процента як інструмент монетарної політики.

45. Регулювання оборотної каси установ НБУ та порядок здійснення касових операцій.
46. Режими монетарної політики та їх характеристика.
47. Режими монетарної політики, їх характеристика, переваги і недоліки: монетарне, валютне та інфляційне таргетування.
48. Розміщення НБУ облігацій внутрішньої державної позики.
49. Роль Національного банку України в процесі формування сучасної банківської системи.
50. Система контролю справжності грошових знаків і монет.
51. Співробітництво НБУ з міжнародними фінансовими інституціями та МВФ.
52. Статус та основи організації центральних банків.
53. Статус, форми функціонування центральних банків світу.
54. Структура центрального банку.
55. Сутність монетарної політики та грошово-кредитного регулювання.
56. Сутність та завдання грошово-кредитного регулювання.
57. Сутність та призначення облікової ставки.
58. Сучасні інструменти грошово-кредитного регулювання як важливий чинник забезпечення економічного зростання в Україні.
59. Сучасний монетаризм і грошово-кредитне регулювання економіки.
60. Статус, форми функціонування центральних банків світу.
61. Теоретико-методологічні засади грошово-кредитного регулювання.
62. Умови, дотримання яких надає банку право отримати банківську ліцензію і письмовий дозвіл на здійснення окремих операцій.
63. Фактори, що визначають офіційну процентну ставку Національного банку України.
64. Формування резервів на покриття кредитного ризику, ризику від інвестицій у цінні папери, ризику непогашеної дебіторської заборгованості.
65. Функції та операції НБУ.
66. Функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду.
67. Функцій і завдання діяльності Національного банку України.
68. Характеристика монетарної політики та грошово-кредитного регулювання та їх теоретичне розмежування.
69. Цілі та принципи грошово-кредитного регулювання.
70. Чинники, що визначають необхідність створення державної системи банківського регулювання.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна

1. Адамик Б.П. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підручник. 2-ге видання, доп. і переробл. – К.:Кондор, 2015. – 416 с.
2. Банківська система: навч. посіб. / за заг. ред. О. І. Бересласької ; Держ. фіскальна служба України, Ун-т держ. фіскальної служби України. – Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. – 486 с. – (Серія «На допомогу студентам УДФСУ», т. 27). URL: <http://ir.nusta.edu.ua/handle/doc/2969>
3. Грошово-кредитне регулювання у механізмі забезпечення макроекономічної стабілізації і ефективності функціонування банківської системи України : моногр. / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 530 с.
4. Міщенко, В. І. Центральні банки: організаційно-правові засади / В. І. Міщенко, В. Л. Кротюк. – К. : Знання, 2004. – 372 с.
5. Національний банк України: основні функції, грошово-кредитна політика, регулювання банківської діяльності [Текст] : навчальний посібник / О.С. Любунь, В.С. Любунь, І.В. Іванець. - К. : Центр навчальної літератури, 2004. - 351 с. - ISBN 966-8365-24-0
6. Центральний банк та грошово-кредитна політика: підручник / Мін-во освіти і науки України, КНЕУ ; ред. А. М. Мороз. – К. : КНЕУ, 2005. – 556 с.
7. Центральний банк і грошово-кредитна політика: навч. посіб. / За ред. Косової Т.Д., Папаїки О.О. – К.: ЦУЛ, 2020. – 328 с.

Допоміжна

8. Банківський нагляд: навчальний посібник / В. І. Міщенко [та ін.]. – К.:Знання, 2014. – 406с.
9. Береславська, О. Основні режими грошово-кредитної політики та світовий досвід їх реалізації / О. Береславська // Финансовые риски. – 2005. – № 4. – С. 15-19.
10. Береславська О. І. Перспективи імплементації рекомендацій Базельського комітету в практичну діяльність банків України [Електронний ресурс] / О. І. Береславська // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Економіка. - 2013. - Вип. 23. - С. 262-266.
11. Береславська О. І. Інфляційне таргетування: еволюція розвитку та українська практика. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, вересень 2018. № 10(38). С. 46–51.
12. Вдосконалення координації грошово-кредитної та фіскальної політики: інформаційно-аналітичні матеріали / НБУ, Центр наукових досліджень ; ред. В. І. Міщенко. – К. : Центр наукових досліджень НБУ, 2005. – 96 с.
13. Грошово-кредитна політика в Україні : монографія / В. С. Стельмах [та ін.]. – К. : Знання, 2000. – 305 с.
14. Дзюблюк, О. Грошово-кредитна політика в період кризових явищ на світових фінансових ринках / О. Дзюблюк // Вісник Національного банку України. – 2019. – № 5. – С. 20–30.
15. Єгоричева С. Б. Організація фінансового моніторингу в банках [текст] навч. посіб./ С. Б. Єгоричева. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 292 с.
16. Клименко Д.Б.. Впровадження оверсайту платіжних систем в Україні // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України, №1, 2019. -- С43-52.
17. Лапчук Я.С. Інструментарій грошово-кредитного регулювання/ Я.С. Лапчук// Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 24.7. – С. 256–264.
18. Ліщенко В.А. Теоретичні основи грошово-кредитного регулювання економічного зростання. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2020. Вип.5. С.108-117.
19. Ліщенко В.А. Завдання та цілі грошово-кредитного регулювання на економічне зростання. Авіація, промисловість, суспільство. Матеріали І міжн. наук.-практ конф.присвячено до 60 річчя КЛК ХНУВС. Кременчук. 2020. С.119-122.
20. Ліщенко В.А. Грошово-кредитна політика НБУ та її роль регулювання економіки країни. Актуальні проблеми сучасної економіки та підприємництва. Тези та повідомлення всеукр. наук. Конф. студентів та молодих вчених. Покровськ . 2020. С.125-128.

21. Москаленко Н. В. Роль банківської системи в розвитку фінансового ринку України. Молодіжний податковий конгрес [Електронне видання] : збірник тез (м. Ірпінь, 20 травня 2020 р.). – Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. С.1139-1141.

22. Міщенко, В. І. Організаційно-правові основи діяльності центральних банків / В. І. Міщенко. – Суми : Слобожанщина, 2002. – 130 с.

23. Міщенко, В. І. Центральні банки: організаційно-правові засади / В.І. Міщенко, В.Л. Кротюк. - К. : Т-во "Знання", КОО, 2004. - 372 с.

24.Рябініна Л. М. Грошово-кредитне регулювання економіки, його методи, інструменти та механізми / Л. М. Рябініна // Потенціал економічного розвитку в контексті європейської інтеграції. Збірник наукових праць з актуальних проблем економічних наук / Наукова організація «Перспектива». – Дніпропетровськ : Гельветика, 2013. – С. 130–140.

Інформаційні ресурси Інтернет

25. Про Національний банк України: закон України № 679-XIV від 20.05.1999 р. [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення 21.11.2016 року).

26. Про банки і банківську діяльність: закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. [Електронний ресурс]. – URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення 21.11.2016 року).

27. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні: інструкція НБУ : Затверджена постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368]. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01> (дата звернення 21.11.2016 року).

28. Про основи процентної політики Національного банку України: положення НБУ , затверджене постановою Правління Національного банку України від 21.04.2016 № 277. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0277500-16> (дата звернення 21.11.2016 року).

29. Про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи: положення НБУ, затверджене постановою Правління Національного банку України від 17.09.2015 № 615. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15> (дата звернення 21.11.2016 року).

30. Методичні рекомендації про порядок реорганізації, реструктуризації комерційних банків. URL:<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0395500-00>.

31. Методичні рекомендації щодо організації корпоративного управління в банках України, схвалені Рішенням Правління Національного банку України від 03.12.2018 № 814-рш. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr814500-18>.

32. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>